

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Qvaestio CLXXXIII. De officijs, & statibus hominum in generali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

tionem in genere claudunt, non in specie: quoniam commune ge...

tedat, & pedes in terra firmentur &c. membra mediâ conuenienti...

Ad PRIMVM ergo dicendum, qd rectitudo inquit hmoi, nō pñer ad rōnem status, sed fo...

Ad SECVDVM dicendum, qd officiu dī p comparationē ad actū: gradus aut dī fm ordinē superioritatis...

Ad TERTIVM dicendum, qd officiu dī p comparationē ad actū: gradus aut dī fm ordinē superioritatis...

ARTICVLVS II.

Utrum in Ecclesia debeat esse diuersitas officiorum, seu statuum.

Ad SECVDVM sic proceditur. Videtur qd in Ecclesia non...

ratio diuersitatis secundum officium. Decor vero ordinis appropriatur gradui, ut ratio diuersitatis secundum gradum.

ordo omnis. facolytus &c. conseqens est qd clericatus non statum, sed officium cōstituit, cuius signum est qd clericos in duos sta...

¶ 2 Præ. Natura non facit p multa quod potest facere per unum: sed operatio gratiæ est multo ordinatior, quâ operatio naturæ. ergo conuenientius esset, qd ea quæ...

¶ 3 Præ. Bonum Ecclesiæ maxime uidetur in pace consistere, secundum illud psal. 147. Qui posuit fines tuos pacem, & 2. ad Cor. vlt. dī. Pacem habere, & Deus pacis erit uobiscum: sed diuersitas ē im...

SED CONTRA est, qd in Psal. 44. ad laudem Ecclesię dicitur, quod est circumamicta: uarietate. ubi * gl. dicit, quod doctrina apostolorum, & confessione martyrum, & puritate uirginū, & lamento penitentiu ornatur Regina. i. Ecclesia.

RESPON. Dicendum, quod diuersitas statuum, & officiorum in Ecclesia ad tria pertinet. Primo quidem ad pfectionem ipsius Ecclesiæ. Sicut. n. in rerū naturalium ordine pfectio, quę in Deo simpliciter & uniformiter inuenitur, in uniuersitate creaturarū inueniri nō poterit, nisi difformiter & multipliciter: ita etiam plenitudo gratiæ, quę in Christo sicut in capite adunatur, ad membra eius diuersi mode redūdatur, ad hoc qd corpus Ecclesiæ sit pfectum. Et hoc ē qd Aposto. dicit ad Ephes. 4. Ipse dedit quosdam quidem apost. quosdam aut prophetas, alios autem...

ratio diuersitatis secundum officium. Decor vero ordinis appropriatur gradui, ut ratio diuersitatis secundum gradum. ¶ In eodem articulo tertio in responsione ad secundum, dubium occurrit circa illud, Diuersitas uitarum accipitur secundum diuersos actus, qui conueniunt homini secundum seipsum. Officia autem distinguuntur secundum actus, qui referuntur ad alios. Videtur enim hoc esse falsum, eo quod uita actiua manifeste attenditur secundum actum, qui referuntur ad alium, scilicet ad proximum, ut patet ex supradictis de uita actiua.

probaturque ad ex eo quod prima tonsura inchoatio quedam ordinis est, quę constat ad officium spectare. Ad auctoritatem demum Anselmi, & similes, quę forsan multe adduci possent, unico uerbo responderi potest, quod non ita stricte & proprie status nomine uſi sunt; sed per statum intellexerunt conditionē, quasi dicerent. Quatuor sunt conditiones hominum &c. in qua significatione frequens uidetur uſus esse.

¶ Super Questionis 18. Articulum primum.

¶ Super Questionis 183. Articulum secundum & tertium.

¶ Super Questionis 183. Articulum secundum & tertium.

¶ Super Questionis 183. Articulum secundum & tertium.

¶ Ad

eum de charitate ageretur. ergo uidetur quod secundum hoc non sit accipienda differentia statuum.

¶ 2 Præ. Status, sicut dictum est, respicit conditionem seruitutis, uel libertatis, ad quam non uidetur pertinere prædicta differentia incipientium, proficientium, & perfectiorum. ergo inconuenienter status per ista diuiditur.

¶ 3 Præ. Incipientes, proficientes, & perfecti distinguuntur secundum magis & minus, quod uidetur magis pertinere ad rationem gradus: sed alia est diuisio graduum & statuum, ut supra dictum est. Non ergo conuenienter diuiditur status secundum incipientes, proficientes, & perfectos.

SED CONTRA est, quod Grego. dicit in mora. Tres sunt modi conuersorum, inchoatio, medietas, atque perfectio. Et super Ezech. dicit, quod alia sunt uirtutis exordia, aliud profectus, aliud perfectio.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum est, status libertatem respicit, uel seruitutem. Inuenitur autem in rebus spiritualibus duplex seruitus, & duplex libertas. Una quidem est seruitus peccati: altera uero est seruitus iustitiæ. Similiter etiam est duplex libertas. Una quidem a peccato: alia uero a iustitiâ, ut patet per Apost. qui dicit ad Rom. 6. Cui serui estis peccati, liberi fuistis iustitiæ: nunc uero liberati a peccato, serui estis facti Deo. Est autem seruitus peccati, uel iustitiæ, cum aliquis ex habitu peccati ad malum inclinatur, uel ex habitu iustitiæ inclinatur ad bonum. Similiter etiam libertas a peccato est, cum aliquis ab inclinatione peccati non sueratur. Libertas autem a iustitiâ est, cum aliquis propter amorem iustitiæ non retardatur a malo.

Verumtamen quia homo secundum naturalem rationem ad iustitiâ inclinatur, peccati autem est contra naturalem rationem, consequens est quod libertas a peccato sit uera libertas, que coniungitur seruituti iustitiæ, quia per utrumque tendit homo in id quod est conueniens sibi. Et similiter uera seruitus est seruitus peccati, cui coniungitur libertas a iustitiâ, quia. f. per hoc homo impeditur ab eo quod est proprium sibi. Hoc autem quod homo efficiatur seruus iustitiæ, uel peccati, contingit per humanum studium, sicut Apost. dicit ibidem. Cui exhibetis uos seruos ad obediendum, serui eius estis cui obediistis siue peccati ad mortem, siue obediitionis ad iustitiâ. In omni autem humano studio est accipere principium, medium, & terminum. Et ideo consequens est quod status spiritualis seruitutis, & libertatis secundum tria distinguatur. scilicet secundum principium, ad quod pertinet status incipientium: & medium, ad quod pertinet status proficientium: & terminum, ad quem pertinet status perfectiorum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod libertas a peccato sit per charitatem, quæ diffundit in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis, ut dicitur ad Roma. 5. Et inde est quod dicitur 2. ad Cor. 3. Vbi Spiritus Domini, ibi libertas: & ideo eadem est diuisio charitatis, & statuum pertinentium ad spirituales libertatem.

AD SECUNDUM dicendum, quod incipientes, proficientes, & perfecti, secundum hoc status diuersi distinguuntur, dicuntur homines non secundum quodcunque studium, sed secundum studium eorum quæ pertinet ad spirituales libertatem, uel seruitutem, ut dictum est.

AD TERTIUM dicendum, quod sicut prius dictum est, nihil prohibet in idem concurrere gradum, & statum. Nam & in rebus mundanis illi qui sunt liberi non solum sunt alterius status quam serui, sed etiam sunt altioris gradus.

QVAESTIO CLXXXIII.

De his que pertinent ad statum perfectionis in communi, in octo articulis diuisa.

DEINDE considerandum est de his que pertinent ad statum perfectionis, ad quem alii status ordinantur. Nam consideratio officiorum, quantum ad alios actus, pertinet ad legispositores: quantum autem ad sacra ministeria, pertinet ad considerationem ordinum, de quibus in tercia parte agetur.

CIRCA statum autem perfectiorum triplex consideratio occurrit. Primo quidem, de statu perfectionis in communi. Secundo, de his que pertinent ad perfectionem episcoporum. Tertio, de his que pertinent ad perfectionem religiosorum.

CIRCA primum quaruntur octo.

¶ Primo, Vtrum perfectio attendatur secundum charitatem.

¶ Secundo, Vtrum aliquis possit esse perfectus in hac uita.

¶ Tertio, Vtrum perfectio humanæ uitæ consistat principaliter in consilijs, uel in præceptis.

¶ Quarto, Vtrum quicumque est perfectus, sit in statu perfectionis.

¶ Quinto, Vtrum prælati, & religiosi specialiter sint in statu perfectionis.

¶ Sexto, Vtrum omnes prælati sint in statu perfectionis.

¶ Septimo, Quis status sit perfectior, utrum religiosorum, uel episcoporum.

¶ Octauo, De comparatione religiosorum ad plebanos, & archidiaconos.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum perfectio Christianæ uitæ attendatur specialiter secundum charitatem.

AD PRIMUM sic proceditur. Vbi perfectio Christianæ uitæ non attenditur specialiter secundum charitatem. Dicitur enim Apost. 1. ad Cor. 14. Malitia paruuli estote, sensibus autem perfecti: sed charitas non pertinet ad sensum, sed magis ad affectum. ergo uidetur quod perfectio Christianæ uitæ non consistat principaliter in charitate.

¶ 2 Præ. Ad Eph. vii. dicitur. Accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo, & in omnibus perfecti stare. de armatura autem Dei subiungit dicens. State succincti lumbos uestros in ueritate, & induti lorica iustitiæ, in omnibus sumetes scutum fidei. ergo perfectio Christianæ uitæ non solum attenditur

Secundum secundum S. Thomam.

Super Questio. 124. Art. primum.

In art. 1. q. 184. pluries replicat ly specialiter, dicendo in charitate specialiter consistere perfectionem, seu uitam christianam. & secundum ueritatem debet dici substantialiter, quoniam hoc manifeste intendit author, & propterea corrigendi uidentur codices. Apparet autem hoc ex responsione ad secundum, ubi manifeste distinguitur natura contra accidentia. Natura autem, essentia, & substantia idem sunt in proposito. Apparet quoque ex articulo tertio, ubi clare distinguitur perfectio essentialiter contra accidentaliter, & expresse subdit, quod essentialiter consistit in charitate.

In eodem articulo in ratione ad primum, ubi dicitur perfectio humanorum sensuum in unitate ueritatis consistit, aduerte quod licet prima fronte responsio hæc uideatur loqui de perfectione sensuum in diuersis hominibus propter illa uerba, Hoc autem fit per charitatem, quæ consensus in hominibus operatur: si tamen diligenti in inspectione uerimus, de perfectione sensuum loquitur & in eodem, & in diuersis. In eodem quidem, quoniam charitas est quæ unit sensus ad ueritatem, am discretionem boni & mali, ita quod in una ueritate conueniant, nec alter alteri contradicat. Operatur enim adunationem & quietem sensuum in uno, quod est Deus, iuxta illud Apostoli ad Hebr. 4. c. Perfectorum solidus est cibus eorum, qui pro consuetudine exercitatos habet sensus ad discretionem boni & mali. In diuersis uero ex eadem radice, quoniam consensus operando, diuersorum, unanimes habitare facit &c.

Morte præuentus non complinit.

3. q. 46. 2. 3. cor. 13. con. c. 135. Et quo. 3. ar. 17. Et op. 17. c. 6. & opu. 18. c. 2. & 3. Et Philip. 3. lect. 2.

K K K locun-